

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky **vo veci prejednávania novoobjaveného majetku po poručiťke M. S.**, narodenej 19. decembra 1920, naposledy bytom v N., S., zomrelej X., vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 4D 507/2005, o návrhu na prerušenie konania, o dovolaní **M. H.**, bývajúcej v N., S., proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 28. marca 2012, sp. zn. 5 CoD 3/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno uznesením z 8. februára 2012 č.k. 4 D 507/2005-248 návrh dedičky M. H. na prerušenie konania o novoobjavenom majetku po poručiťke do vyriešenie otázky týkajúcej sa okruhu dedičov po poručiťke, ako nedôvodný zamietol. Bol toho názoru, že v danej veci neexistuje dôvod na prerušenie konania uvedený v § 109 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Uviedol, že základné dedičské konanie po poručiťke bolo právoplatne skončené 28. septembra 1999. V tomto pôvodnom dedičskom konaní bol ustálený okruh dedičov tak, že dedičmi poručiťky sú jej potomkovia, syn I. a dcéra M.M.. Po tom, čo bol I. podaný návrh na prejednanie novoobjaveného dedičstva po poručiťke, M.M. na pojednávaní 11. októbra 2011 predložila osvedčenú fotokópiu listiny o vydedení, spísanú 21. augusta 1998, ktorou poručiťka vydedila svojho syna I. a jeho potomkov. Na túto listinu poverený súdny kominár na pojednávaní neprihliadol, z ktorého dôvodu M.M. žiadala konanie prerušiť do vyriešenia otázky týkajúcej sa okruhu dedičov po poručiťke. Podľa názoru súdu prvého stupňa na predloženú listinu po trinástich rokoch od smrti poručiťky súd už nemôže prihliadnuť pri dodatočnom prejednaní dedičstva, pretože nemôže znovu zisťovať okruh účastníkov a postupovať podľa § 175k ods. 2 O.s.p. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2009, sp. zn. 2 Cdo 108/2008 bol toho názoru, že účastníkmi konania o dodatočnom prejednaní

dedičstva sú tí dedičia, ktorí nimi boli v pôvodnom právoplatne skončenom konaní, prípadne ich právni nástupcovia.

Krajský súd v Nitre na odvolanie M. H. uznesením z 28. marca 2012, sp. zn. 5 CoD 3/2012 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne a s poukazom na § 219 ods. 2 O.s.p. naň poukázal, v celom rozsahu sa stotožniac s jeho odôvodnením. Doplnil, že v konaní o novoobjavenom majetku je okruh dedičov určený okruhom dedičov, ktorý bol určený v základnom právoplatne skončenom konaní o dedičstve.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie M.M. z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). Podľa jej názoru neboli rozhodnutia súdov o jej návrhu na prerušenie konania o novoobjavenom majetku po poručiteľke náležite odôvodnené, z ktorého dôvodu sú nepreskúmateľné. Namietala tiež nesprávne právne posúdenie otázky prerušenia konania (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhla uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

I. v písomnom vyjadrení k dovolaniu poukázal na dôvody uvedené v odôvodneniach rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktoré považuje aj za svoje vyjadrenie. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Jeho úpravou v občianskom súdnom konaní je dotknutý princíp nezmeniteľnosti a záväznosti rozhodnutí súdov, ktoré nadobudli právoplatnosť. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 O.s.p. a § 239 O.s.p. V prejednávanej veci odvolací

súd rozhodol uznesením, preto prípustnosť dovolania proti tomuto rozhodnutiu bolo potrebné skúmať podľa § 237 O.s.p. a § 239 O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, napadnuté dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Dovolanie by vzhľadom na uvedený záver bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., ku ktorým je dovolací súd povinný prihliadnúť (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t. j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva

až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

M.M. procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné právo, ktoré mu právny poriadok priznáva.

V preskúmvanej veci dovolateľka namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutí.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne

iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru dovolacieho súdu, odvolací súd postupoval v súlade s týmito ustanoveniami § 157 ods. 2 a § 219 O.s.p., keď stotožniac sa so závermi súdu prvého stupňa, toto rozhodnutie potvrdil s poukazom na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré doplnil na zdôraznenie jeho správnosti konštatovaním, že okruh dedičov v konaní o novoobjavenom majetku je určený okruhom dedičov, ktorý bol určený v základnom právoplatne skončenom konaní o dedičstve. Pretože bol okruh dedičov právoplatne uzatvorený v rámci základného dedičského konania, v prejednávanej veci už nie je možné postupovať podľa § 175k ods. 2 O.s.p. (v rozhodnutí odvolacieho súdu chybou v písaní uvádzané 175h ods. 2 O.s.p.). Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa zodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. Rozhodnutie súdu prvého stupňa (s prihliadnutím, že nejde o rozhodnutie formou rozsudku, ale procesné rozhodnutie formou uznesenia) obsahuje všetky náležitosti, ktoré procesné rozhodnutie musí obsahovať. Súd prvého stupňa v rozhodnutí uviedol, čoho sa domáhala M.M., z akých dôvodov a vysporiadal sa náležite so skutkovým a právnym stavom. Odvolací súd jeho rozhodnutie ako vecne správne potvrdil stotožniac sa s jeho odôvodnením a v celom rozsahu naň poukážuc podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa obsahuje všetky náležitosti rozhodnutia.

Pretože odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako celok požiadavky zákona na odôvodnenie rozhodnutia splňa, nie je daný dôvod dovolania spočívajúci v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

Možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) sa dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené nemohol nezaoberať, i keď nesprávne právne posúdenie veci je relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené a dovolateľmi vytýkané nesprávne právne posúdenie by malo za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladalo by ale prípustnosť dovolania. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. Napriek uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poznamenať, že v prípade, ak po právoplatnom skončení občianskeho súdneho konania vyjdú najavo nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré účastník bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom (už právoplatne skončenom) konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, Občiansky súdny poriadok umožňuje z dôvodov podľa § 228 O.s.p. obnoviť konanie na základe včasného návrhu na obnovu konania (aj dedičského v zmysle § 231 ods. 2 O.s.p.) a dosiahnuť tak zmenu aj už právoplatne skončeného konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. júla 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová